

Telegrafi-forkortelser

Forkortelsene er i stor grad avledet fra engelsk, og utgjør i stor grad radioamatørens universelle språk for hele verden. Bruk av forkortelser, sammen med Q-kodene, forkorter sendingene og gjør dem raskere og mer effektive. Selv om forkortelser forkorter sendetiden, ikke forkortet nødvendig mye når du har kontakt med en radioamatør med ukjent erfaring. Forkortelsene benyttes også på digitale modes (f.eks. RTTY), og flere av dem benyttes også på telefoni (f.eks. CQ, YL, XYL, 73, osv.). Tekniske forkortelser for radioamatører er ikke tatt med i denne listen.

A	1; aurora (nordlys)	CONDX	radioforholdene	GND	jord
AA	alt etter	CONGRATS	gratulerer	GP	jordplan-antenne
AB	alt før	CQ	kaller alle, allment anrop	GUD	god
ABT	omtrent	CRD	QSL-kort	HAM	radioamatør
ADR	adresse	CUD	kunne	H	time(r)
AF	Afrika	CUL	på gjenhør	HI	latter; høy
AGN	igjen, om igjen	CW	telegrafi	HPE	håpe(r)
AM	formiddag	DE	dette er, fra	HR	her; høre
ANS	svar	DEG	grader	HRD	hørt
ANT	antenne	DR	kjære	HV	ha; høyspenning
AS	Asia	DWN	ned	HW	hvordan høres jeg?
B4	før	DX	annen verdensdel	IRC	internasj. svarkupong
BC	kringkasting	ES	og	K	kom (skifter)
BCI	BC-interferens	EU	Europa	KC	kilosyklar, kHz
BCNU	på gjenhør	FB	utmerket	KN	bestemt anrop (skifter)
BD	dårlig	FER	for, til	LID	dårlig operatør
BK	break-in, avbryt(er)	FM	fra	LIS	lisens
BN	imellom	FONE	telefoni	LO	lav
BPM	bokstaver pr. minutt	FRQ	frekvens	LOC	lokator (Maidenhead)
BT	men	GA	begynn, fortsett	LOG	logg
BTR	bedre	GB	farvel	LSN	lytt, lytter, lyttet
BUG	automatisk nøkkel	GE	god kveld	LST	mistet
C	riktig, ja	GH	god helg (skandinav.)	LTR	brev; senere
CFM	bekreft(er)	GL	lykke til	LW	streck-antenne
CL	slutter; kallesignal	GLD	glad	MC	megasyklar, MHz
CLD	kalt, kalte	GM	god morgen	MIKE	mikrofon
CLG	kaller	GMT	UTC	MIN	minutt(er)
CONDS	radioforholdene	GN	god natt	MNI	mange

MOD	modulasjon	RST	rapport [se nedenfor]	UR	din, du er
MRI	XMAS god jul	RTTY	fjernskriver	URS	din, du er
MSG	melding	RX	mottaker	US	USA, Nord-Amerika
N	nei; 9	SA	Syd-Amerika	UTC	Universal Time Coord.
NIL	intet	SAE	selv-adress. konvolutt	VY	meget, mange
NR	nummer; nær	SASE	selv-adr. frankert konv	WA	ord etter
NW	nå	SEC	sekund(er)	WA	ord etter
OB	"old boy", gamle venn	SED	sa, sagt	WB	ord foran
OC	"old chap"; Oceania	SIG	signal; kallesignal	WD	ord (ett)
OK	alt forstått; riktig	SK	silent key	WDS	ord (flere)
OM	"old man"; ektemann	SKED	avtale om kontakt	WK	arbeide, kontakt
OP	operatør	SN	snart	WKD	arbeidet, kontakt med
OPR	operatør	SRI	unnskyld	WKG	arbeider, kontakt med
OT	"old timer", eldre ham	STBY	vent, venter	WL	vil; vel
OXO	også (skandinavisk)	STN	stasjon	WPM	ord pr. minutt
PA	effektforsterker	SWL	kortbølgelytter	WRD	ord
PART	delvis	T	null	WUD	ville
PM	ettermiddag	TCVR	transceiver (TX+RX)	WX	værforhold
PSE	vær så snill	TEST	forsøk; konkurranse	XCUS	unnskyld
PWR	effekt	TFC	trafikk	XCVR	transceiver (TX+RX)
PX	prefiks (i kallesignal)	TKS	takk	XMAS	jul
QSL	sender mitt QSL når jeg mottar ditt	TMW	i morgen	XMTR	sender
R	alt mottatt; riktig	TNX	takk	XPECT	forventer
RAG-CHEW	lang prat	TRBL	vanskelighet	XPLN	forklare
RCD	mottatt	TT	at	XTAL	krystall
RCV	motta	TU	takk skal du ha	XYL	kone
RCVR	mottaker	TV	fjernsyn	YL	kvinne, kjæreste
REF	referanse til	TVI	fjernsyns-interferens	Z	UTC
RF	høyfrekvens	TX	sender	73	beste hilsen
RFI	RF-interferens	TXT	tekst, meldingsinnhold	88	kyss og kjærlighet
RIG	stasjons-utstyr	U	du, deg	99	ryk og reis
RMX	bemerkning(er)	UFB	glimrende		TILLEGG:
RPRT	rapport	UNLIS	ulisensiert	HNY	godt nytt år
RPT	gjenta	UP	opp	NA	Nord-Amerika

Telegrafi-regler

1. Send rolig og rytmisk. Avpass hastigheten etter motparten.
2. Gi nøktern og saklig rapport.
3. Send ikke OK hvis ikke alt er forstått.
4. Bruk de etablerte forkortelsene og Q-kodene.
5. Ikke bruk de etablerte DX-frekvenser og DX-bånd til lokaltrafikk.
6. Bruk ikke større effekt enn nødvendig og lovlig.
7. Svar på spørsmål som blir stilt deg.
8. Send tilsvarende informasjon som du mottar. Send f.eks. ikke mer enn RST hvis det er det du mottar fra motstasjonen.

RST-skalaen

RST-skalaen er et sett med subjektive skalaer for rapportering av leselighet, styrke og tonekvalitet, som ikke fordrer noe instrument for avlesning. Tone-rapportering benyttes ved telegrafi og digitale modes.

En såkalt S-meter avlesning gjøres separat fra RST-rapportering, og skal helst ikke blandes sammen med RST-rapportering. S-metre skal normalt kalibreres til å vise S 9 for 100 mikrovolt antennesignal, med 6dB mellom hver S-grad. Sterkere signaler enn S-meter-utslag 9 avleses i antall dB over S-meter-utslag 9.

Readability, leselighet

R 1	Uleselig
R 2	Nesten uleselig, bare enkelte ord kan oppfattes
R 3	Leses med en del vanskeligheter
R 4	Leses nesten uten vanskeligheter
R 5	Leses uten noen vanskeligheter

Strength, styrke

S 1	Signalene kan ikke høres
S 2	Meget svake signaler
S 3	Svake signaler
S 4	Nokså god styrke
S 5	Ganske gode signaler
S 6	Gode signaler
S 7	Ganske sterke signaler
S 8	Sterke signaler
S 9	Meget sterke signaler

Tone

T 1	Meget stygg tone med sterk brum
T 2	Stygg vekselstrøm-tone
T 3	Temmelig stygg tone
T 4	Tone med noe vekselstrøm-lyd
T 5	Musikalsk modulert tone
T 6	Svakt modulert tone
T 7	Nesten jevn likestrøms-tone, noe ripple
T 8	God likestrøms-tone
T 9	Helt ren tone

Er tonen så stabil at den lyder som en krystallstyrt sender, kan man tilføye X etter tone-rapporten. Likeledes kan man etter tone-rapporten tilføye C for chirp (varierende frekvens for hvert morsetegn) eller K for nøkkelklikk. Hvis det er manglende tone pga. aurora (nordlys), erstattes tonerapporten med A. Andre bestemte bokstaver kan erstatte tone på VHF/UHF/SHF for forskjellige typer scatter-forbindelser.

14. desember 2004 * LA4LN